

Landbúnaðartrygging

Skilmáli E-18

Landbúnaðartryggingin er ætluð bændum sem leggja stund á hefðbundnar búgreinar svo sem sauðfjár og nautgripabúskap. Sérhæfðan búrekstur verður að tryggja sérstaklega, s.s. loðdýra-, yl-, alifugla-, garð- og svínarækt. Þessi trygging er samansett af þremur tryggingum. Almenn ákvæði gilda fyrir allar tryggingarnar.

- 1. Lausafjártryggingu:** tryggir lausafé á bóndabýli fyrir bruna og foki auk þess gripi fyrir umferðaróhöppum og raflosti.
- 2. Rekstrarstöðvun (valkvæð):** tryggir framlegðartap vegna samdráttar í kjötframleiðslu vegna bruna.
- 3. Ábyrgðartryggingu bænda:** tryggir bónda fyrir skaðabótakröfum sem upp kunna að rísa við búreksturinn.
- 4. Almenn ákvæði**

Í skilmálanum merkir hugtakið "félagið" Vörður tryggingar hf.

Það bótaskyldi sem talið er upp í skilmálanum er tæmandi talið. Ef tryggingartaki eða tryggður verður fyrir tjóni eða óhappi sem ekki telst bótaskyldi í skilmálanum þá nær tryggingin ekki yfir það.

Um trygginguna gilda tryggingarskirteinið ásamt áritun og sérskilmálum, skilmálar þessir, almennir skilmálar félagsins nr. AS-1 og ákvæði laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004.

Ákvæði í skilmála þessum ganga frammar ákvæðum í almennum skilmálum ef ekki er fullt samræmi þar á milli.

1. kafli. Lausafjártrygging

1. gr. Hvað er tryggt?

Búfé, hey og annað fóður: Tryggingin tekur til búfjár, heyja og annars fóðurs, samkvæmt upplýsingum úr forðagæsluskýrslum.

Áhöld og tæki: Tryggingin tekur til áhalda og tækja búsin sem tilheyra hefðbundinni búfjárrækt, að skráningarskyldum ökutækjum undanskildum.

2. gr. Hver er tryggður?

Tryggður er bóndi á þeim stað sem tiltekin er í tryggingarskirteini eða endurnýjunarkvittun sem og heimilisfólk hans eða starfsmenn við búreksturinn.

3. gr. Hvað bætir tryggingin?

Tryggingin bætir beint tjón á hinu tryggða af völdum:

- a. Eldsvoða.** Félagið bætir þó ekki tjón af eldi, er ekki verður talinn eldsvoði, s.s. tjón á munum, sem verða fyrir eldi eða hita við upphitun, suðu, línstrok, þurrkun, reykingu eða þess háttar og brenna af þeirri ástæðu eða skemmast. Ekki bætast heldur tjón á rafmagnsvélum, leiðslum, þar með talin útvarps- og sjónvarpstæki, er orsakast af skammhlaupi eða öðru rafmagnsfyrirbrigði eingöngu, spani frá rafmögnum óveðri, nema af því leiði eldsvoða eða sé afleiðing eldsvoða. Þrátt fyrir það, greiðist þó sem um eldsvoða væri að ræða, ef fóður ofhitnar og/eða brennur (kolast) þótt eldur verði ekki laus.
- b. Óveðurs.** Tryggingin bætir tjón á hinu tryggða, sem verður af völdum óveðurs, þ.e. þegar vindur mælist yfir 28,5 m/s, verði tjónið með þeim hætti að vindur rjúfi eða felli hús sem hið tryggða er geymt í. Óveðurstjón á hinu tryggða sem er úti bætast ekki. Séu ekki áánlegar viðurkenndar upplýsingar um vindhraða á tjónsstað, er tjónið varð, skal hafa til hliðsjónar við ákvörðun bótaskyldu tryggingarinnar, hvort almennt eignatjón hafi orðið á svæðinu af völdum veðurs, er tjónsatburðurinn átti sér stað.
- c. Raflosts.** Tryggingin bætir tjón á tryggðu búfé verði það fyrir raflosti og drepist.
- d. Umferðaróhapps.** Tryggingin bætir tjón á tryggðu búfé farist það af völdum umferðaróhapps, enda fáið tjónið ekki bætt af tjónvaldi eða úr ábyrgðartryggingu viðkomandi ökutækis.

4. gr. Iðgjaldagrundvöllur

Iðgjaldagrundvöllur fyrir tryggingartímabilið er, annars vegar að því er snertir heymagn og dýrafjölda, ákveðinn samkvæmt forðagæsluskýrslum og viðmiðunarverði frá Bændasamtökum Íslands og hins vegar að því er snertir áhöld og tæki, ákveðinn 33% af verðmæti heymagns og dýrafjölda í forðagæsluskýrslu.

5. gr. Tryggingarverðmæti

Tryggingarverðmæti tækja og áhalda er raunvirði hins tryggða á hverjum tíma. Tryggingarverðmæti dýra og fódurs er í samræmi við viðmiðunarverð frá Bændasamtökum Íslands á hverjum tíma. Félagið greiðir þó tjónabætur í samræmi við raunverulegt magn fódurs og dýra á hverjum tíma, þrátt fyrir ákvæði 4. gr. skilmála þessara.

6. gr. Eigin áhætta tryggðs

Í sérhverju bótaskyldu tjóni á heyjum og öðru fóðri vegna kolunar ber tryggingartaki í eigin áhættu 10% af tjónsupphæð.

---

2 . kafli. Rekstrarstöðvunartrygging (valkvæð)**7. gr. Tryggingin gildir?**

Tryggingin gildir á þeim stað sem tilgreindur er í tryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun.

8. gr. Hvað bætir tryggingin?

Tryggingin bætir:

- Framlegðartap sem tryggður verður fyrir við stöðvun rekstrar á tryggingartímabilinu og leiðir til samdráttar í kjötframleiðslu af völdum bruna.
- Óhjákvæmilegan aukakostnað sem tryggður verður fyrir á bótatímanum og beinlínis verður rakinn til þess að fjárhús eða kálfaeldishús tryggðs verður ekki notað af völdum bruna.
- Það er skilyrði bótaskyldu samkvæmt gr. 2.1 og 2.2 að tjón sem olli rekstrarstöðvuninni sé bótaskyldt úr lausafjártryggingu í kafla 1.

9. gr. Hvað bætir tryggingin ekki?

Tryggingin bætir ekki:

- Aukið framlegðartap sem hlýst af rekstrartöfum vegna endurbóta, stækkunar, fjármagnsskorts fyrirmæla hins opinbera eða sambærilegra atvika.
- Aukið rekstrartap sem hlýst af verkbanni og/eða verkfalli.

10. gr. Samsömun

Félagið getur borið fyrir sig háttsemi stjórnenda tryggðs og umsjónarmanna einstakra muna, tækja eða fasteigna.

11. gr. Tryggingarfjárhæð

Tryggingarfjárhæð skal nema áætlaðri brúttóveltú tryggðs vegna kjötframleiðslu seinustu 12 mánuðina fyrir tjónsatburð.

Með brúttóveltú er átt við bókfærða sölu vegna kjötframleiðslu auk opinberra beingreiðslan sé um þær að ræða að frádrögnum virðisaukaskatti.

12. gr. Ákvörðun bóta

Félagið greiðir bætur að hámarki í 24 mánuði en þó aldrei fyrir lengra tímabil en að kjötframleiðsla tryggðs hafi náð framlegð eins og hún var á tjónsdegi.

Framlegðartap og/eða óhjákvæmilegur aukakostnaður sem að hluta eða öllu leyti verður á fyrstu 24 klukkustundunum frá því að rekstrarstöðvun varð, bætist því aðeins að áhrif rekstrarstöðvunarinnar vari lengur en í 30 sólarhringa frá því tryggingaratburður varð.

Bætur úr tryggingu þessari skerðast vegna eigin sakar tryggðs í sama hlutfalli og bætur úr lausafjártryggingu (1. kafla).

Tryggður á aldrei rétt á hærri bótum en með þarf til að bæta tjón það sem hann hefur orðið fyrir og tryggingin tekur til.

Bætur miðast við sama hlutfall af bótagrundvellingnum og samdráttur í kjötframleiðslu tryggðs varð vegna tjónsatburðarins.

Ef útgjöld sparast á bótatímanum lækka bætur að sama skapi. Opinberir styrkir sem tryggður kann að eiga rétt á koma einnig til lækkunar bóta.

Sé ekki fyrirhugað að hefja kjötframleiðslu tryggðs að nýju miðast bótafjárhæð við þann tíma sem eðlilegt má telja að liðið hefði þar til rekstur gæti hafist að nýju, þó aldrei lengur en 24 mánuði. Bætur á þessu tímabili miðast við óhjákvæmilegan, sannanlegan kostnað tryggðs.

Hafi kjötframleiðslan stöðvast varanlega af orsökum sem tryggður ræður ekki við greiðast bæt看 samkvæmt gr. 5.4, þó aldrei í lengri tíma en eðlilegt hefði mátt telja að liðið hefði þar til rekstur gæti hafist að nýju og aldrei lengur en 24 mánuði.

Greiðsla aukakostnaðar er háð samþykki félagsins hverju sinni bæði hvað varðar fjárhæð og eðli útgjalda.

13. gr. Fyrning

Krafa um bæt看 fyrir á 4 árum. Fresturinn hefst við lok þess almanaksárs er tryggður fékk nauðsynlegar upplýsingar um þau atvik sem eru grundvöllur kröfu hans. Krafa fyrir þó í síðasta lagi á 10 árum frá lokum þess almanaksárs er tryggingaratburður varð.

3 . kafli. Ábyrgðartrygging bænda

Samkvæmt íslenskum lögum bera menn skaðabótaábyrgð á tjóni, sem þeir valda öðrum vegna mistaka eða vanrækslu. Þessi regla er nefnd sakarregla, og hún er grundvallarregla í íslenskum rétti. Ef sá sem sóttur er til greiðslu skaðabóta, á ekki sök á tjóninu ber hann almennt ekki skaðabótaábyrgð. Hlutverk ábyrgðartryggingar er að greiða skaðabæt看 fyrir tryggðan ef hann hefur bakað sér skaðabótaábyrgð, að því leyti sem tjónþoli á ekki að bera tjón sitt sjálfur vegna meðsakara eða meðábyrgðar og einnig greiða kostnað, sem tryggður verður fyrir, ef skaðabótakrafa er gerð á hendur honum. Þar sem skaðabótaábyrgð er oft flókið lögfræðilegt úrlausnarefni, ber tryggðum að leita samráðs við félagið um réttarstöðu sína, ef hann er krafinn skaðabóta vegna tjóns, sem hann er talinn eiga sök á. Jafnframt er tryggðum bent á að lesa ábyrgðartryggingarskilmálann með þetta í huga. Viðurkenning tryggðs á skaðabótaskyldu skuldbindur aðeins hann sjálfan, en ekki félagið. Tryggður getur því með slíkri viðurkenningu átt það á hættu að greiða sjálfur skaðabæt看 vegna tjóns, sem ábyrgðartryggingin getur ekki til um.

14. gr. Hvað bæt看 tryggingin?

Tryggt er gegn þeirri skaðabótaskyldu, sem fellur á tryggðan samkvæmt íslenskum lögum eða réttarvenju á því sviði, sem getið er í skirteini þessu, enda sé skaðabótaskyldan bein afleiðing af tjóni á mönnum eða munum (þar með taldar fasteignir og dýr) og ekki viðtækari en venjuleg skaðabótaskylda utan samninga. Innan þeirra takmarka, sem getið er í 1. málsg. tryggir félagið einnig gegn þeirri skaðabótaskyldu, er starfsmenn tryggðs baka honum sem slíkir gagnvart þriðja manni. Ef bótakrafa kemur fram gegn tryggðum á því sviði, sem trygging þessi nær til, á félagið rétt á að reka málið fyrir hans hönd. Málskostnað greiðir félagið, enda þótt málskostnaður og bæt看 samanlagt séu hærri en tryggingarupphæðin. Sama máli gegnir um málskostnað, sem tryggður hefur sjálfur stofnað til með samþykki félagsins.

15. gr. Hvað bæt看 tryggingin ekki?

Tryggingin bæt看 ekki:

- tjón, sem fjölskylda tryggðs verður fyrir, eða eigendur og fjölskyldur þeirra, ef um firma er að ræða, enda eigi þessir einstaklingar sameiginlegt lögheimili. Til fjölskyldu telst, auk maka, barna og foreldra, kjör-, stjúp- og fósturbörn og foreldrar.
- tjón á munum, sem tryggður, fjölskylda eða starfsmenn hans hafa að láni, að veði, til leigu, geymslu, flutnings, sölu, vinnslu, viðgerðar, hreinsunar, uppsetningar eða eru af öðrum ástæðum í vörslu hans, þar á meðal tjón á munum, er tryggður, fjölskylda eða starfsmenn hans hafa tekið ófrjálstri hendi. Ekki bætist heldur tjón á munum, sem tryggður hefur selt en ekki afhent.
- tjón, sem skyldutryggð flugvél eða skyldutryggt ökutæki veldur.
- tjón á mönnum eða munum, sem tryggður á rétt á að fá bætt af annarri tryggingu;
- tjón á eignum, sem stafar af eldsvoða, reyk, sóti eða sprengingu;
- sektir, málskostnað eða önnur útgjöld í sambandi við refsímál;
- tjón á munum, sem tryggður hefur afhent eða afhentir eru fyrir hans reikning, að því leyti, sem um er að ræða galla á hinum afhentu munum, vantani, drátt á afhendingu eða annað þess háttar;
- tjón, sem tryggður veldur með því að framleiða, afhenda, flytja eða geyma sprengiefni, eitur eða aðrar álíka hættulegar vörur á óleyfilegan hátt, nema hann sanni, að honum hafi ekki verið kunnugt, hversu ástatt var;
- endurkröfu frá Tryggingastofnun ríkisins eða öðrum opinberum tryggingastofnunum;
- eignatjón, sem stafar af sprengingum, uppgreftri, aur- eða skriðuhlaupum, jarðsigi eða af því að stifla eða flóðgarður brestur;
- tjón, er verða vegna byggingarframkvæmda á fasteign, sem tryggður er eigandi að.

16. gr. Takmörkun tryggingasviðs

Bæt看, sem greiða ber af umsaminni atvinnuslysatriygingu, koma að fullu til frádráttar ábyrgðartryggingarbótum. Sama gildir þótt umsamin atvinnuslysatriyging sé ekki fyrir hendi. Kaup, sem tryggðum ber samkvæmt lögum eða kjarasamningum að greiða manni, er orðið hefur fyrir slysi, kemur að fullu til frádráttar frá ábyrgðartryggingarbótum.

17. gr. Ábyrgð vegna afhentra muna

Verði tryggður bótaskyldur vegna hluta, sem hann hefur afhent, takmarkast bótaskylda félagsins, innan hvers tryggingarárs, við tryggingarupphæðina samkvæmt skirteini þessu, enda þótt um fleiri en eitt bótaskyldt tjón af þessu tagi kunnist að vera að ræða. Hafi tryggðum verið kunnugt um þá eiginleika hlutarins, sem tjóninu olli, þegar hann afhenti hlutinn, fellur bótaskylda félagsins niður.

18. gr. Tryggingarfjárhæð - tryggingartímabil - eigin áhætta

Hámarks tryggingarfjárhæð í hverju tjóni er hámark þess höfuðstólskröfu sem félagið ábyrgist.

Ábyrgðartryggingin tekur til atvika sem eiga sér stað á tryggingartímanum jafnvel þótt afleiðingar þess komi ekki fram fyrir en síðar. Tryggingin tekur á hinn bóginn ekki til atvika sem eiga sér stað áður en tryggingin er tekin.

Í hverju tjóni ber tryggður eigin áhættu sem kemur fram á skirteini eða endurnýjunarkvittun.

19. gr. Meðhöndlun skaðabótakröfu

Sé gerð skaðabótakrafa á hendur hinum tryggða hefur félagið fyrirvar vegna þeirrar kröfu og eru heimilar hvers kyns ráðstafanir til þess að meðhöndla kröfuna svo sem viðurkenningu á bótaskyldu, verjast kröfunni eða gera um hana samkomulag enda eru þessar ráðstafanir á kostnað félagsins svo og málskostnaður vegna þeirra.

Félagið er ekki bundið af því ef tryggður greiðir eða viðurkennir skaðabótakröfu nema leitt sé í ljós að tryggður gerði aðeins það sem honum var skylt að lögum er hann greiddi kröfuna eða viðurkendi réttmæti kröfunnar.

---

4 . kafli. Almenn ákvæði**20. gr. Hvar gildir tryggingin?**

Tryggingin gildir á Íslandi.

21. gr. Takmarkanir eða varúðarreglur

Tryggðum og þeim sem samsamast honum ber að fara eftir þeim varúðarreglum sem félagið setur í skilmála þessum eða á tryggingarskirteini. Misbrestur á því getur leitt til skerðingar eða brottfalls bótaábyrgðar skv. 26. gr. laga nr. 30/2004.

Löggjald þessarar tryggingar fer eftir notkun tryggðs hlutar eða starfsemi sem hann er notaður í og gefnar eru upplýsingar um við tryggingartöku. Sé tiltekin ákveðin notkun/starfsemi á hinu tryggða á tryggingarskirteini og notkun/starfsemi ber tryggðum og/eða þeim sem réttar njóta samkvæmt tryggingu þessari að tilkynna félaginu það jafnskjótt og þeim er kunnugt um breytinguna. Misbrestur á því getur valdið takmörkun á ábyrgð félagsins skv. 25. gr. laga nr. 30/2004 um tryggingarsamninga.

Varúðarregla: Tryggðum ber að sjá um að umbúnaður á tryggingarstað sé í fyllsta samræmi við reglur í gildandi lögum og reglugerðum á hverjum tíma, eftir því sem við á. Tryggingartaka ber að fara eftir fyrirmælum eða athugasemdum frá opinberum eftirlitsstofnunum svo sem Brunamálastofnun og Löggildingarstofu.

22. gr. Upplýsingaskylda tryggingartaka

Félaginu er heimilt að skoða hið tryggða og umbúnað þess þegar félagið óskar.

23. gr. Vísitala- vextir af tjónskröfum

Tryggingarfjárhæðir og fjárhæðir sjálfsábyrgða í þessari tryggingu fylgja þróun verðlags í landinu og breytast þessar fjárhæðir því samkvæmt vísitölu neyslulúverðs við hverja endurnýjun þessarar tryggingar.

24. gr. Réttur þriðja manns- Samsömum

Trygging þessi er ekki til hagsbóta fyrir veðhafa nema félaginu sé tilkynnt það sérstaklega og það skráð á tryggingarskirteini. Meðtryggður getur aldrei eignast meiri réttindi á hendur félaginu heldur en hinn tryggði.

Sé trygging þessi notuð í atvinnustarfsemi getur félagið borið fyrir sig háttsemi starfsmanna tryggðs.

Skilmálar þessir gilda frá 01.06.2021